

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-615-7-31>

REGIONAL POLICY OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION: CHALLENGES OF DECENTRALISATION AND INSTITUTIONAL ADAPTATION

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ВИКЛИКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ІНСТИТУЦІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ

Kharchenko O. A.

*Postgraduate Student at the Department
of Public Law and Humanities
Educational and Research Institute of
Humanities
Taurida National V.I. Vernadsky
University
Kyiv, Ukraine*

Харченко О. А.

*аспірант кафедри державно-
правових і гуманітарних наук
навчально-наукового гуманітарного
інституту
Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

Регіональна політика в Україні поступово змінюється. Вона вже не обмежується розподілом ресурсів чи адміністративним управлінням. У контексті євроінтеграції вона набуває стратегічного значення. Це політика, яка має враховувати інтереси регіонів, узгоджувати їх із національними пріоритетами та адаптуватися до європейських стандартів [1].

Європейський Союз пропонує модель багаторівневого врядування. Вона передбачає активну участь регіонів у формуванні політики [2]. Для України це означає потребу у зміні підходів. Необхідно не лише імплементувати норми ЄС, а й створити умови для їх реального застосування. Це стосується як законодавства, так і інституційної спроможності [3].

Одним із головних викликів є те, що регіони досі часто залишаються об'єктами управління. Їм бракує повноважень, ресурсів і впливу на прийняття рішень. Успішна євроінтеграція потребує змін у цьому підході. Регіони мають стати активними учасниками публічного управління [4]. Це передбачає розвиток місцевого самоврядування, посилення горизонтальних зв'язків і створення механізмів партнерства між державою та громадою.

Інституційна адаптація регіональної політики має включати кілька важливих елементів. По-перше, це гармонізація законодавства з європейськими нормами [5]. По-друге, це зміцнення інституцій, які відповідають за реалізацію політики на місцях. По-третє, це формування

нової управлінської культури, яка базується на відкритості, діалозі та орієнтації на результат [6].

Важливо також враховувати сучасні умови, в яких формується регіональна політика. Це війна, децентралізація, цифровізація, зміни у структурі суспільства. Усі ці фактори впливають на здатність регіонів адаптуватися до нових викликів. Вони створюють як ризики, так і можливості. Наука має допомогти зрозуміти ці процеси, виявити закономірності та запропонувати практичні рішення. Формування регіональної політики в умовах євроінтеграції, це складний, але необхідний процес. Він потребує не лише технічних змін, а й переосмислення ролі регіонів у системі публічного управління. Лише за умови реального включення регіонів у процес прийняття рішень можна говорити про ефективну інтеграцію України до європейського простору [8; 9].

Отже, можна сказати що регіональна політика в Україні має перейти від формального адміністрування до змістовного управління, орієнтованого на розвиток. Євроінтеграція відкриває нові можливості, але водночас вимагає глибоких змін у підходах, інституціях і управлінській культурі. Регіони повинні стати не лише об'єктами, а й суб'єктами політики. Це потребує діалогу, партнерства та спільної відповідальності. Наукове осмислення цих процесів є важливим для формування ефективної моделі публічного управління, здатної забезпечити сталий розвиток у європейському контексті.

Література:

1. Кравченко В. В. Регіональна політика України: теорія, методологія, практика. Київ : НАДУ, 2012. 312 с.
2. Hooghe L., Marks G. Multi-Level Governance and European Integration. Lanham : Rowman & Littlefield, 2001. 236 p.
3. Стратегія регіонального розвитку України на період до 2027 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695-р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-p> (дата звернення: 10.09.2025).
4. Шевчук С. В. Місцеве самоврядування в Україні: проблеми становлення та розвитку. Чернівці : Технодрук, 2019. 198 с.
5. Про асоціацію між Україною та ЄС : Угода між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, від 27 черв. 2014 р. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 10.09.2025).

6. Литвиненко О. М. Культура публічного управління: європейські орієнтири. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. № 2. С. 45–52.

7. Децентралізація в Україні: виклики та перспективи / за ред. В. П. Петрова. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. 224 с.

8. Мартиненко В. М. Публічне управління в умовах трансформації державності. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023. 176 с.

9. Європейська інтеграція : навч. посіб. / за ред. І. І. Кучерука. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 304 с.